

5.4 Cu referire la cele două puncte anterioare, nu ar trebui oare să se urmărească introducerea progresivă a unui sistem unic aplicabil tuturor contribuabililor dintr-un stat membru?

5.5 Dacă proiectul de CCCTB trebuie să aducă mai multă transparență, gestionarea bazei comune de declarare trebuie încredințată unei autorități transnaționale?

5.6 Cu proiectul de CCCTB, diferențele fiscale ascunse în calculul bazelor de impozitare se vor reflecta în cotele de impozitare ale statelor membre care au adoptat CCCTB. Practica bazei comune de impozitare nu se va traduce printr-o diferență mai mare între cotele de impozitare (cel puțin între cotele nominale)? Afișarea cotelor de impozitare riscă să intensifice concurența fiscală. Un studiu al Comisiei (2001) sublinia faptul că

diferențele între cotele nominale reprezintă prima cauză a denaturărilor economice determinate de concurența fiscală!

5.7 În cazul în care diferențele între cotele de impozitare s-ar menține (contrar tendinței recente de convergență a acestora) sau chiar ar crește între statele membre care au optat pentru CCCTB, nu s-ar putea prevedea introducerea unei cote minime de impozitare pentru aceste state membre? Această cotă ar putea fi fixată imediat sub pragul celei adoptate de noile state membre, de exemplu. Situația acestor țări față de importul de capital străin va rămâne neschimbată. În ceea ce privește celelalte state membre, acestea ar putea adopta o cotă de impozitare mai ridicată fără a se teme de o politică fiscală externă prea agresivă pentru capitalul lor economic.

Bruxelles, 13 decembrie 2007

Președintele

Comitetului Economic și Social European

Dimitris DIMITRIADIS

Avizul Comitetului Economic și Social European privind impactul normelor europene de mediu asupra mutațiilor industriale

(2008/C 120/15)

La 16 februarie 2007, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Comitetul Economic și Social European a hotărât să elaboreze un aviz cu privire la

Impactul normelor europene de mediu asupra mutațiilor industriale.

Comisia consultativă pentru mutații industriale, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 13 noiembrie 2007. Raportor: **dl Pezzini**; coraportor: **dl Nowicki**.

În cea de-a 440-a sesiune plenară, care a avut loc la 12 decembrie 2007, Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 137 voturi pentru, 1 vot împotriva și 1 abținerere.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Politica de mediu reprezintă astăzi una dintre provocările sociale majore cu care se confruntă autoritățile publice și factorii de decizie economici. Reacția lentă pe scară mondială la problemele de mediu nu mai poate constitui o scuză pentru a amâna schimbările legislative și comportamentale necesare atingerii obiectivului fundamental al UE: realizarea unei dezvoltări durabile.

1.2 Industria europeană are un mare potențial de economie durabilă, dar succesul său va depinde din ce în ce mai mult de capacitatea de inovare în domeniul mutațiilor industriale. Aceste mutații sunt necesare în urma deschiderii piețelor, a globalizării și a schimbărilor tehnologice și comportamentale, accelerate de creșterea gradului de înțelegere a necesității de a proteja mediul înconjurător și resursele naturale.

1.3 Comitetul consideră că toți agenții economici și sociali, publici sau privați, precum și politicienii și autoritățile publice trebuie să înțeleagă pe deplin faptul că ne aflăm în fața unei noi revoluții industriale, care pune calitatea vieții și a mediului în centrul dezvoltării și care necesită o abordare nouă, integrată a planificării, producției și consumului, precum și a conservării și gestionării resurselor naturale.

1.4 Comitetul consideră că este necesară trecerea urgentă de la o abordare defensivă, cu reacții reflexe, la una hotărâtă și proactivă, de pregătire a viitorului prin lansarea, la nivelul UE și al statelor membre, a unui cadru clar și stabil de acțiuni pozitive, cu scopul de a accelera:

— dezvoltarea și aplicarea unor tehnologii curate pentru produse și procese;

- promovarea unui real spirit antreprenorial, sensibil la tema proceselor de producție ecologice;
- formarea unor tehnicieni calificați.

1.5 CESE consideră că este important ca această abordare nouă, proactivă, să se bazeze pe acțiuni preventive, și nu pe acțiuni corective *post factum*, precum și pe proceduri uniforme pentru toți actorii de pe piață, în cadrul unui cod de mediu european, util pentru legiuitor, agenții economici și consumatori.

1.6 Comitetul are convingerea că dezvoltarea tehnologică și inovarea trebuie să fie în primul rând responsabilitatea întreprinzătorilor și a autorităților publice; cu toate acestea, ambele categorii trebuie să fie motivate, încurajate și sprijinite prin politici locale, naționale și europene adecvate și prin parteneriate public-private care să elibereze resurse și să simplifice utilizarea acestora; acest lucru este esențial pentru a face față provocărilor.

1.7 Comitetul consideră că este esențial ca, la nivelul Uniunii Europene, să fie încorporate noi inițiative industriale durabile în fondurile structurale, în programele comunitare de inovare, cercetare și formare și în instrumentele financiare respective.

1.8 Comitetul reamintește Comisiei și statelor membre necesitatea de a accelera adoptarea de măsuri concrete de simplificare, pentru a elimina sarcinile administrative inutile și a reduce costurile mereu în creștere din cauza sarcinilor birocratice și tehnice impuse de legislația curentă în materie de mediu; aceasta va trebui raționalizată și consolidată, pentru coerență.

1.8.1 Este necesară o coordonare strânsă și dezvoltarea unei serii de politici și instrumente, la diferite niveluri, precum și realizarea unei politici în domeniul mediului cât mai clare posibil, care să fie ușor de aplicat și să nu atragă după sine costuri suplimentare, în special pentru IMM-uri. Principiul „O legiferare mai redusă, deci mai bună” trebuie să se concretizeze în reglementări consolidate și coerente, care să ofere certitudine juridică și transparență procesului de adaptare la mutațiile industriale și care să urmărească cea mai bună cale de a proteja resursele și mediul, precum și de a aplica inovații tehnologice competitive și durabile pe piața globală. IMM-urile trebuie să ajungă să absoarbă costurile legate de respectarea acestor reglementări fără a-și submina avantajul concurențial.

1.9 Comitetul subliniază importanța adoptării rapide a unei strategii comunitare integrate, pe termen lung, pentru a crea un climat de siguranță pentru factorii de decizie publici și privați și a le da posibilitatea să facă față schimbărilor tehnologice și organizaționale necesare pentru a respecta standarde înalte în materie de protecția mediului.

1.10 Pactul de stabilitate și creștere necesită modificări pentru a reflecta mai bine Strategia Lisabona și Obiectivele Göteborg privind durabilitatea mediului, pentru a încuraja — în mod clar, transparent și fără denaturarea concurenței — investițiile publice pe termen lung care sunt necesare și care ar trebui excluse din definiția noțiunii de „deficit public”.

1.11 Statele membre ar trebui să includă în rapoartele anuale privind Procesul Lisabona detalii ale planurilor anuale de

investiții pentru mediu, împreună cu rezultatele evaluărilor *ex-post* ale activităților lor legislative și financiare. Datele disponibile ar trebui să descrie mai exact aspectul ecologic, care ar trebui să devină parte integrantă din raportul anual de sinteză pe care Comisia urmează să îl prezinte Consiliului European de primăvară, Parlamentului European, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

1.12 Comitetul apreciază că este important ca politicile naționale să evidențieze efectele pozitive pe care le au asupra mediului diferitele instrumente economice și stimulentele financiare. Este în special cazul impozitării — unde se speră găsirea unor soluții la nivelul UE ⁽¹⁾ — și care are efecte asupra:

- producției și ocupării forței de muncă;
- utilizării resurselor naturale;
- nivelurilor de poluare a mediului;
- alegerii unor niveluri înalte de protecție a mediului;
- inovării în domeniul tehnologiilor ecologice, în termeni de procese, produse și organizare.

1.13 Este necesar să se urgenteze definirea unor obiective cuantificabile și acceptate de toți cei implicați, pentru a acționa în sensul ambițioaselor decizii ale Consiliului European de primăvară și ale Consiliului Mediu care i-a urmat.

1.14 Comitetul reafirmă rolul vital pe care partenerii sociali și reprezentanții societății civile organizate trebuie să-l joace la diferite niveluri — începând cu nivelul comunitar — în dezbaterile sectoriale și intersectoriale în care se tratează probleme legate de competitivitate, energie și mediu; acestea au un impact semnificativ asupra multor domenii industriale, deoarece necesită schimbări structurale importante — în special în industria prelucrătoare — și au nevoie de o abordare integrată și coordonată strâns, însoțită de o preocupare constantă pentru simplificarea și reducerea birocrăției.

1.15 Fiind în cauză probleme legate de mediu, de utilizarea durabilă a resurselor naturale și de crearea unor noi posibilități de afaceri ecologice pe piață și a unor locuri de muncă noi și mai bune, în care să țină seama de aspectele ecologice, Comitetul consideră că trebuie creat unui mediu favorabil activităților economice și angajaților, capabil să sprijine atât capacitatea de inovare a celor din urmă, cât și eforturile de formare, economice, sociale și culturale pe care aceștia sunt neîncetat solicitați să le depună pentru a face față concurenței pe piață.

1.16 După cum au repetat adesea CESE și personalități de prim-plan din cadrul Comisiei, Consiliului și Parlamentului European, este esențial să se reducă sarcinile administrative și birocratice care grevează întreprinderile, pentru a elibera energiile economice și sociale ale întreprinderilor și a le reorienta spre modernizarea durabilă a mediului organizațional și de producție și a structurilor corespunzătoare.

⁽¹⁾ Cf. sistemului eurovignetei — Directiva 2006/38/CE de modificare a Directivei 1999/62/CE de aplicare la vehiculele grele de marfă a taxelor pentru utilizarea anumitor infrastructuri.

1.17 Pentru întreprinderi, este necesară o politică integrată, proactivă, capabilă să îmbine angajamentul față de protecția mediului cu o competitivitate sporită, să mențină calitatea vieții și a muncii, să ridice nivelul de ocupare a forței de muncă și să furnizeze resurse umane mai calificate și mai competente: programele de cercetare și dezvoltare tehnologică (CDT), programele pentru competitivitate și inovare și programul Life Plus trebuie să fie consolidate, să devină mai accesibile și să fie compatibile cu instrumentele de coeziune structurală și regională.

1.18 Eforturile comunitare de dezvoltare a societății informaționale trebuie să fie îndreptate spre integrarea temelor de mediu în programele de educație și formare, începând din școala primară și până la formarea profesională, managerială și științifică.

1.19 Temele sociale, economice și ecologice trebuie să fie abordate în mod coerent în ceea ce privește implicațiile interne și internaționale, astfel încât întreprinderile să poată să concureze de la egal la egal pe piața globală, iar dezvoltarea durabilă să țină seama de noua și sporita interdependență care s-a creat între țări și zone economice continentale majore.

1.20 Europa trebuie să fie capabilă să vorbească cu o singură voce în întâlnirile bilaterale și multilaterale, pentru a se asigura că acordurile OMC și cele bilaterale conțin o dimensiune socială dublată de o dimensiune ecologică importantă.

2. Introducere

2.1 Consiliul European din 8 și 9 martie 2007, de la Bruxelles, s-a concentrat în special asupra mediului și schimbărilor climatice, stabilind obiective specifice.

2.1.1 Obiectivul declarat este de a reduce emisiile de CO₂ cu 20 %-30 % până în 2020 și cu 60 %-80 % până în 2050 față de nivelurile din 1990.

2.2 Raportul anual al Comisiei pe 2007 cu privire la Strategia Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă a pus accentul pe schimbările climatice, ecoinovații, eficiența energetică, sursele de energie regenerabile și piața energiei.

2.2.1 Reportul subliniază importanța unui angajament hotărât în aceste domenii, care ar conduce la soluționarea eficientă a problemelor de mediu, la utilizarea durabilă a resurselor naturale și la crearea unor noi posibilități pe piață și a unor noi locuri de muncă.

2.3 Consiliul Mediu din 20 februarie 2007 a subliniat că strategia revizuită a UE pentru dezvoltare durabilă și Strategia Lisabona pentru creștere economică și creare de locuri de muncă sunt complementare și că Strategia Lisabona aduce o contribuție esențială la obiectivul-cheie al dezvoltării durabile. Acesta a reafirmat, de asemenea, importanța îmbunătățirii protecției mediului, care ar trebui văzută ca unul dintre cei trei piloni ai dezvoltării durabile, și necesitatea integrării problemelor de mediu în toate politicile.

2.4 O politică de mediu bine concepută, care ține seama de necesitatea unor perioade de adaptare și se inspiră din principiile mai bune reglementări și ale simplificării legislative și birocratice, poate să contribuie în mod pozitiv la competitivitate, creștere economică și ocuparea forței de muncă, prin promovarea activă a ecoinovației și a folosirii eficiente a resurselor. Ar trebui evitate toate ajustările juridice care conduc la nesfârșite modificări ale legislației în vigoare.

2.5 Consiliul a solicitat Comisiei să prezinte în viitorul apropiat o Carte verde cu privire la instrumente bazate pe piață ale managementului mediului. Cartea verde va trebui să propună noi instrumente economice pentru politica în domeniul mediului, care să fie utilizate împreună cu reglementările și stimulentele financiare din statele membre. Aceste măsuri ar trebui să evite producerea unei denaturări a concurenței. De asemenea, ar trebui să urmărească realizarea eficienței ecologice în fiecare sector de producție, asigurându-se că problemelor locale li se aplică soluții locale.

2.5.1 Așa cum a subliniat Comitetul, „... pentru ca o strategie de dezvoltare durabilă să poată genera însă un impuls autentic, aceasta trebuie pusă în practică cu ajutorul unor obiective măsurabile concrete, pe baza unei analize riguroase”. Analiza efectuată de Consiliu privind *Strategia de dezvoltare durabilă a UE* „conține un mare număr de obiective și de măsuri, însă nu le pune pe acestea în relație cu o analiză cantitativă a datelor și evoluțiilor sau cu o analiză calitativă a întrebărilor și problemelor” (?).

2.6 Este prin urmare esențial ca CCMI să discute tema amplă a impactului normelor europene de mediu asupra mutațiilor industriale, ținând seama de experiența dobândită de CESE și CCMI prin elaborarea diverselor avize pe această temă.

2.7 Consiliul Competitivitate din 4 decembrie 2006 a subliniat necesitatea promovării ecoinovației (în special în industrie), competitivității, cercetării și dezvoltării, exploatând pe deplin potențialul piețelor-pilot, în domenii cum sunt:

- tehnologiile sigure, durabile și cu impact redus asupra mediului;
- proiectarea de produse ecologice;
- sursele de energie regenerabile;
- eficiența energetică și protecția resurselor naturale;
- serviciile de distribuire a apei.

Acestora ar trebui să li se adauge și utilizarea eficientă a materialelor prime (?).

2.7.1 Scopul este ca Europa să se situeze în avangarda ecoinovației și să devină cea mai eficientă zonă din lume în ceea ce privește utilizarea energiei.

(?) Cf. Avizul exploratoriu NAT/348 — JO C 168, 20.7.2007, raportor: dl Ribbe.

(?) Avizul CESE JO C 318, 23.12.2006 privind dezvoltarea durabilă ca forță motrice pentru mutațiile industriale. CESE, CCMI/029.

2.8 În ultimii ani, CCMI a cercetat în detaliu efectele acțiunii de stabilizare a cererii, în cele două avize adoptate de Comitetul Economic și Social European la 25 septembrie 2003 și respectiv la 14 septembrie 2006 ⁽⁴⁾: „Mutațiile industriale: situația actuală și de perspectivă — o abordare globală” și „Dezvoltarea durabilă ca forță motrice pentru mutațiile industriale”. Obiectivul principal a fost studierea dinamicii unei „dezvoltări care să satisfacă nevoile generației actuale fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde necesităților proprii” ⁽⁵⁾.

2.9 Obiectivul prezentului aviz din proprie inițiativă este însă de a examina mai detaliat tema din perspectiva ofertei de produse eco-durabile și de a analiza dispozițiile europene în materie de mediu care au o importanță enormă pentru operațiunile de distribuție și de producție, cu un impact în creștere asupra produselor, proceselor și furnizării de servicii.

2.10 Odată evaluată politica integrată a produselor (PIP), aceasta va deveni o parte esențială a strategiei comunitare de dezvoltare durabilă. Toate produsele au un impact asupra mediului, atât în faza de producție și de utilizare, cât și în cea de eliminare a sa ca deșeu. Același lucru este valabil și pentru servicii. Mai mult, Uniunea Europeană încearcă să încurajeze participarea la protecția mediului a agenților economici și a actorilor societății civile, prin măsuri cum sunt eticheta ecologică, sistemul comunitar de management și audit ecologic sau prin acordurile voluntare.

2.11 O protecție eficientă a mediului necesită evaluare precisă a impactului pe care deciziile și acțiunile umane le au asupra mediului. Repercusiunile asupra mediului pot fi examinate atât în amonte, prin folosirea sistemelor de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private, cât și în aval, prin controalele de mediu din statele membre, care implică toate părțile interesate.

2.11.1 Aceeași atenție trebuie acordată politicii industriale durabile și consumului durabil.

2.12 În plus, daunele provocate mediului natural protejat și mediului acvatic, precum și contaminarea solului fac acum obiectul unor sancțiuni. Principiul „poluatorul plătește” a devenit realitate prin adoptarea, în 2004, a directivei privind responsabilitatea în domeniul mediului, în temeiul căreia li se poate cere responsabililor de daune provocate mediului să plătească lucrările de remediere. Există, de asemenea, reglementări europene privind gestionarea deșeurilor, ambalajele, poluarea fonică, a apei și a atmosferei, schimbările climatice, riscurile naturale și tehnologice și accidentele care implică anumite substanțe periculoase ⁽⁶⁾.

2.13 Într-o piață din ce în ce mai globalizată, încorporarea sistematică a cerințelor de mediu în proiectele

produselor ⁽⁷⁾ pentru reducerea impactului negativ asupra mediului pe toată durata ciclului de viață a acestora este un obiectiv de importanță majoră. Incorporarea menționată constituie obiectul unor reglementări europene specifice și este inclusă în prioritățile celui de-al 6-lea Program de acțiune pentru mediu (2002-2012) al UE, care prevede elaborarea și punerea în aplicare a șapte strategii tematice ⁽⁸⁾, asupra cărora CESE și-a exprimat punctele de vedere, și care privesc, atât în termeni generali, cât și specifici, sistemele de producție și de distribuție.

2.14 CCMI sprijină pe deplin obiectivul de includere a cerințelor de mediu în faza inițială de planificare a produselor și în procesele de producție și de distribuție, ca parte integrantă a Strategiei Lisabona, pentru a reda competitivitatea unei industrii europene în transformare, nu numai din perspectiva unei dezvoltări durabile și coerente, dar și din perspectiva simplificării și raționalizării sarcinilor tehnice și administrative ale întreprinderilor, în mod special ale întreprinderilor mici.

2.15 În prezent, există un cadru coerent de măsuri de integrare a cerințelor ecologice în fazele de proiectare, dezvoltare, distribuție și eliminare a tuturor produselor consumatoare de energie, care reglementează peste 70 % din produsele care circulă liber pe piața unică ⁽⁹⁾. Acest cadru nu se limitează la performanțele energetice, ci acoperă toate tipurile de impact asupra mediului (emisii de particule solide, de gaze, sonore și electromagnetice etc.).

2.16 În orice caz, sistemul de producție și distribuție este influențat de o gamă largă de reglementări privind impactul asupra mediului, care transformă radical modul în care sunt fabricate produsele și sunt furnizate serviciile în Uniunea Europeană. Acest corp de legi are nevoie de transparență, simplificare și consolidare. Într-adevăr, angajamentul comunitar în materie de mediu se intersectează cu toate celelalte măsuri politice, de la cele privind standardizarea tehnică, reglementarea substanțelor chimice în cadrul regulamentului REACH sau politica de ocupare a forței de muncă, la cele privind piața unică și schimbul de bunuri și servicii.

2.17 Punerea în aplicare a politicilor trebuie să țină seama de efectele colaterale, care adesea îngustează aria obiectivelor principale ⁽¹⁰⁾ și au consecințe economice neprevăzute și grave, dacă nu se realizează o evaluare completă, într-un cadru integrat ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Directiva 2005/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2005 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor consumatoare de energie și de modificare a Directivei 92/42/CEE a Consiliului și a Directivelor 96/57/CE și 2000/55/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului.

⁽⁸⁾ Strategiile tematice sunt:
— poluarea atmosferică;
— mediul marin;
— utilizarea durabilă a resurselor naturale;
— prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora;
— protecția solului;
— folosirea pesticidelor;
— mediul urban.

⁽⁹⁾ Directiva 2005/32/CE.

⁽¹⁰⁾ Cf. TEN/274, raportor: dl Ioția și TEN/287, raportor: dl Zboril.

⁽¹¹⁾ Cf. Avizul TEN/287 pe tema „Utilizarea biocarburanților — progrese înregistrate”, raportor: dl Ioția.

⁽⁴⁾ CCMI/002 și CCMI/029 — JO C 318, 23.12.2006.

⁽⁵⁾ CCMI/029 — JO C 318, 23.12.2006, punctul B.

⁽⁶⁾ Directiva 96/82/CE a Consiliului din 9 decembrie 1996 privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase (Directiva Seveso II).

3. Cadrul actual de măsuri comunitare în domeniul mediului

3.1 Politica de mediu reprezintă astăzi una din provocările sociale majore cu care sunt confruntate autoritățile publice și factorii de decizie economici. Reacția lentă pe scară mondială la problemele de mediu nu mai poate constitui o scuză pentru amâna schimbările legislative și comportamentale necesare pentru atingerea obiectivului fundamental al UE, și anume realizarea unei dezvoltări durabile, ce reprezintă provocarea mondială cu care sunt confrunțați partenerii noștri din întreaga lume.

3.2 Dezvoltarea durabilă trebuie să conducă, în opinia Comitetului ⁽¹²⁾, spre o societate europeană mai prosperă și mai justă, care să garanteze un mediu înconjurător mai curat, mai sigur și mai sănătos și care să ne ofere o mai bună calitate a vieții și a muncii nouă, copiilor și nepoților noștri. Aceasta necesită însă o mai mare coerență între politicile și instrumentele UE pentru a asigura o abordare proactivă și nu una birocratică, care să respecte dimensiunile economice și sociale ale mutațiilor industriale și să consolideze capacitatea întreprinderilor de a concura eficient într-un context global.

3.3 Progresul științific și al tehnologic este esențial pentru reconcilierea creșterii economice cu durabilitatea socială și ecologică, după cum a subliniat Comitetul: „Pentru a ne asigura viitorul, de exemplu în chestiunile legate de energie și de climă, pentru a ne menține și a ne îmbunătăți poziția actuală în competiția globală și pentru a dezvolta și a nu compromite modelul social european, condiția esențială este obținerea de rezultate excelente în domeniile tehnic și științific, precum și transformarea acestora într-o forță economică competitivă” ⁽¹³⁾.

3.4 În cel de-al 7-lea Program-cadru al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (2007-2013), este clară prioritatea acordată tematicii mediului. În acest context, CESE a subliniat că „protecția mediului este de o importanță fundamentală pentru calitatea vieții și pentru înșeși condițiile de viață ale generațiilor actuale și viitoare. Recunoașterea și soluționarea problemelor în domeniu — provocate de cauze naturale sau umane — constituie un obiectiv deosebit de ambițios și, potențial, vital. Această sarcină este strâns legată de politicile și activitățile de cercetare din sectoarele cele mai diverse: economie, energie, sănătate și agricultură, inclusiv sarcinile de monitorizare și, din perspectiva implicațiilor globale, acordurile internaționale” ⁽¹⁴⁾.

3.4.1 Platformele tehnologice europene ⁽¹⁵⁾ oferă un instrument important de deblocare a potențialului inovator al Europei, ca și Planul de acțiune privind tehnologiile ecologice, care se adresează piețelor-pilot.

⁽¹²⁾ JO C 117, 30.4.2004 privind strategia de dezvoltare durabilă.

⁽¹³⁾ JO C 325, 30.12.2006 pe tema „Deblocarea și consolidarea potențialului european de cercetare, dezvoltare și inovare”, raportor: dl Wolf (aviz exploratoriu).

⁽¹⁴⁾ JO C 185, 8.8.2006 privind programele specifice din cel de-al 7-lea Program-cadru 2007-2013, raportori: dnii Wolf și Pezzini.

⁽¹⁵⁾ Platformele tehnologice europene actuale (ETP) sunt organizații private informale, care regrupează toate părțile interesate importante în jurul unei viziuni și al unei abordări comune, în vederea dezvoltării tehnologiilor într-un domeniu specific sau în anumite domenii, concentrându-se asupra unor teme strategice, conform cărora creșterea economică a UE, competitivitatea și durabilitatea viitoare depind de progrese tehnice majore. La începutul anului 2007, existau 31 ETP, conform celui de-al treilea raport privind platformele tehnologice europene la lansarea FP7, Comisia Europeană, martie 2007.

3.4.2 Industria prelucrătoare va continua să joace un rol semnificativ în activitatea economică europeană, cu condiția să se dezvolte având permanent în vedere noii parametri de calitate a vieții și mediului, precum și o gestionare sănătoasă a resurselor, în termeni de:

- noi modele de activități economice;
- produse și servicii cu valoare adăugată mare;
- inginerie industrială de înaltă tehnologie, folosind procese eco-tehnologice avansate;
- tehnologii și științe practice emergente, pentru a stabili standardele ecologice și tehnologice;
- actualizarea modelelor CDT și a infrastructurilor de formare prin încorporarea noilor parametri de mediu;
- dezvoltarea unui sistem de achiziții publice pe criterii ecologice („aprovizionarea verde”);
- noi forme de finanțare a tehnologiilor ecologice, astfel cum se prevede în Planul de acțiune ⁽¹⁶⁾;
- o mai bună aplicare a standardelor tehnice și de cercetare.

3.5 Printre obiectivele prioritare ale **instrumentelor politicii de coeziune 2007-2013**, un loc important îl ocupă cele de dezvoltare durabilă și de încurajare a sinergiei între dimensiunea socială și cea de mediu, dotate cu un buget de 308 miliarde EUR: „Trebuie să se țină seama de protecția mediului atunci când se elaborează programe și proiecte, pentru a se favoriza dezvoltarea durabilă” ⁽¹⁷⁾.

3.5.1 FEDER sprijină programe privind dezvoltarea regională, schimbările economice și consolidarea competitivității și a cooperării regionale pe întregul teritoriu al UE. Printre prioritățile de finanțare sunt protecția mediului, cercetarea și prevenirea riscurilor în acest sector important, în special în regiunile mai puțin dezvoltate.

3.5.2 Fondul de coeziune contribuie la promovarea intervențiilor în domeniul mediului și al rețelelor de transport transeuropene. În prezent, acesta este disponibil pentru statele membre care au un venit național brut (VNB) mai mic de 90 % din media Comunității ⁽¹⁸⁾, deși finanțarea este redusă pentru infrastructura feroviară comparativ cu transportul rutier, cu repercusiuni îngrijorătoare pentru mediu și calitatea vieții.

3.5.3 Este prevăzută o nouă concentrare a cheltuielilor pentru coeziune pe teme comune, printre care cercetarea și dezvoltarea tehnologică, inovarea și spiritul antreprenorial, societatea informațională, transportul, energia — inclusiv sursele de energie regenerabile, protecția mediului și temele legate de resursele umane și de politica pieței forței de muncă.

⁽¹⁶⁾ Cf. COM(2004) 38 final, „Stimularea tehnologiilor pentru dezvoltare durabilă: un plan de acțiune privind tehnologiile ecologice pentru Uniunea Europeană”.

⁽¹⁷⁾ Decizia 2006/702/CE: Decizia Consiliului din 6 octombrie 2006 privind orientările strategice comunitare în materie de coeziune.

⁽¹⁸⁾ Articolul 2 și urm., Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1084/2006 din 11 iulie 2006 de creare a Fondului de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94.

3.5.4 În plus, Comitetul subliniază că deși, pe de o parte, „Fondurile structurale și de coeziune au reprezentat o punere în aplicare timpurie a Strategiei Lisabona sub toate aspectele ei: creștere, coeziune, locuri de muncă mai multe și mai bune, exploatarea durabilă a mediului. Acestea au contribuit la întărirea modelului social european”⁽¹⁹⁾.

3.5.5 Programul-cadru pentru inovare și competitivitate 2007-2013, întâmpinat călduros de Comitet⁽²⁰⁾, cuprinde și **Programul „Energie inteligentă — Europa”**, care are ca obiectiv promovarea dezvoltării durabile în domeniul energiei și îmbunătățirea eficienței energetice, a securității aprovizionării și a resurselor regenerabile. Instrumentul financiar **LIFE PLUS**, deși subfinanțat⁽²¹⁾, are ca obiectiv să contribuie la următoarele: elaborarea unor abordări și instrumente inovatoare și demonstrarea modului de funcționare a acestora, consolidarea bazei de cunoștințe pentru dezvoltare, monitorizare și evaluare; dezvoltarea capacității instituționale, schimburile de bune practici, îmbunătățirea guvernancei în materie de mediu, diseminarea informațiilor și sensibilizarea cu privire la chestiunile de mediu.

3.5.6 Trebuie menționată, de asemenea, importanța finanțării individuale de către BEI a proiectelor de protecție a mediului, care merită subliniată, așa cum a arătat Comitetul în avizele precedente. Acestea reprezintă o treime din totalul finanțării individuale, care a fost de 10,9 miliarde EUR în Uniunea Europeană în 2005.

3.5.7 Așa cum a subliniat Comitetul, „într-un context ca al nostru, deschis concurenței globale, orice strategie de guvernare pentru o dezvoltare locală și regională responsabilă din punct de vedere social trebuie să asigure o tendință stabilă de dezvoltare economică și standarde sociale înalte”, pentru a permite atingerea unor niveluri înalte de durabilitate socială și ecologică în dezvoltarea producției și consumului⁽²²⁾.

3.5.8 În plus, Comitetul consideră că, dat fiind că 40 % din emisiile de CO₂ sunt generate în orașe, o politică de urbanism trebuie să reprezinte o prioritate „pentru a respecta valorile și normele stabilite de UE cu privire la calitatea aerului din orașe”⁽²³⁾.

3.6 În afară de aceasta, trebuie subliniat ca reglementările actuale cu privire la **ajutoarele de stat în domeniul mediului**, în privința cărora CESE și-a exprimat opinia⁽²⁴⁾, recunosc trei tipuri principale de ajutor:

- ajutor operațional, acordat pentru gestionarea deșeurilor și conservarea energiei;

⁽¹⁹⁾ JO C 93, 27.4.2007, raportor dl Derruine.

⁽²⁰⁾ JO C 65, 17.3.2006, raportori: dl Welschke și dl Fusco.

⁽²¹⁾ JO C 255, 14.10.2005, raportor: dl Ribbe.

⁽²²⁾ JO C 318, 23.12.2006 privind guvernarea teritorială a mutațiilor industriale, raportori: dl Pezzini și dl Gibillieri.

⁽²³⁾ JO C 168, 20.7.2007 privind transportul în zone urbane și metropolitane, raportor: dl Ribbe.

⁽²⁴⁾ JO C 318, 23.12.2006 privind ajutoarele de stat, raportor: dl Pezzini, în special la punctul 3.10: „Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat pentru protecția mediului va rămâne în vigoare până în 2007. Aici, de asemenea, este important să se continue realizarea obiectivelor Strategiei Lisabona, facilitând introducerea Sistemului european de comercializare a cotelor de emisii de CO₂ (ETS National Allocation Plans), ca parte a obiectivelor Protocolului de la Kyoto”.

- ajutor pentru activitățile de asistență/consultanță în domeniul protecției mediului, pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri)⁽²⁵⁾;

- ajutor pentru investițiile necesare îndeplinirii obiectivelor de mediu: reducerea sau eliminarea poluării sau a poluanților sau adaptarea metodelor de producție astfel încât să protejeze mediul.

Aceste reglementări trebuie revizuite până la sfârșitul lui 2007.

3.7 Comitetul consideră că trebuie întreprinse imediat următoarele acțiuni:

- consolidarea sistemului de comercializare a cotelor de emisii⁽²⁶⁾;
- dezvoltarea posibilităților de captare și stocare a dioxidului de carbon;
- limitarea emisiilor din transporturi;
- concentrarea pe creșterea economică durabilă;
- investigarea potențialului de creștere a eficienței energetice printr-o mai bună informare a consumatorilor și aplicarea orientărilor privind utilizarea energiei în clădiri, precum și a celor din viitoarea Cartă europeană a drepturilor consumatorilor de energie⁽²⁷⁾.

3.7.1 Până în prezent, îmbunătățirile aduse eficienței carburanților au fost parțial anulate prin creșterea transportului de pasageri și de mărfuri, astfel încât din bilanț rezultă o creștere a emisiilor de gaze cu efect de seră (cf. bazei de date a *Parteneriatului internațional privind schimbările climatice* — Agenția Europeană de Mediu)⁽²⁸⁾. La nivel local, rămân probleme grave, printre care congestiunea traficului, poluarea sonoră și emisiile de particule solide, deși progresele înregistrate în tehnologia de filtrare ar putea da rezultate bune în viitor⁽²⁹⁾.

3.8 **La nivel legislativ și de reglementare**, inclusiv din perspectiva protecției mediului, punerea în aplicare nu pare satisfăcătoare; astfel, ultimul tablou de bord al pieței interne, prezentat în februarie 2007, arată că cele mai multe încălcări ale dispozițiilor în domeniul pieței unice au loc tocmai în domeniul mediului. Acestea reprezintă astăzi peste 18 % din numărul total de încălcări ale dreptului comunitar. Dacă se adaugă încălcările dispozițiilor din domeniile energiei și transportului, se ajunge la o treime din numărul total de încălcări ale dreptului comunitar⁽³⁰⁾.

⁽²⁵⁾ Cf. COM (2007) 379 din 8.10.2007, în special punctele: 5.2; 5.3; 5.4; 5.5.

⁽²⁶⁾ JO C 221, 17.9.2003 privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității de modificare a Directivei 96/61/CE COM(2001) 581 final — 2001/0245 (COD), JO C 221, 17.9.2002, pp. 27-30.

⁽²⁷⁾ Cf. COM (2007) 386, pentru care CESE (Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională) elaborează în prezent un aviz.

⁽²⁸⁾ JO C 80, 30.3.2004 „Mecanismele de proiect-Kyoto (II)”, raportor: dna Nouail Marliere.

⁽²⁹⁾ JO C 318, 23.12.2006 privind strategia tematică pentru mediul urban, raportor: dl Pezzini.

⁽³⁰⁾ „Tabloul de bord” (scoreboard) nr. 15, Piața internă, decembrie 2006, pag. 21 (http://ec.europa.eu/internal_market/score/docs/score15bis/score15bis_en.pdf) „Defalcarea procedurilor privind încălcarea dreptului comunitar pe sectoare — Figura 16: «Mediul, energia și transportul» și «Fiscalitatea și uniunea vamală» sunt responsabile pentru jumătate din procedurile privind încălcarea dreptului comunitar”.

3.8.1 Primul act legislativ comunitar care avea printre obiectivele principale punerea în aplicare a principiului „poluatorul plătește” a fost Directiva 2004/35/CE din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, salută călduros de Comitet⁽³¹⁾, deoarece intenția acesteia este de a preveni daunele și de a readuce natura la starea sa originală.

3.8.2 În 2006, în scopul îmbunătățirii, simplificării și raționalizării cadrului de reglementare, legislativ și administrativ, au fost revizuite o serie de prevederi legislative. Acestea cuprind:

- Directiva 2002/95/CE (RoHS), care prevede interzicerea și utilizarea limitată a plumbului, mercurului, cadmiului, cromului hexavalent și a anumitor materiale ignifuge în echipamentele electrice și electronice;
- Directive 2002/96/CE, cunoscută și ca Directiva WEEE, care are ca scop prevenirea și limitarea fluxurilor de deșuri ale echipamentului destinat descărcării gunoierului, prin politici de reutilizare și reciclare a echipamentului și a componentelor;
- Directiva IPPC (Directive on Integrated Pollution and Prevention Control), pentru prevenirea și reducerea integrată a poluării;
- Directiva-cadru privind deșeurile⁽³²⁾, care a unificat cele trei directive precedente.

3.8.3 Comitetul consideră că acestea oferă producătorilor posibilități excelente de a integra aspectele de mediu în strategia lor industrială pe termen lung și de a crea posibilități de afaceri printr-o performanță îmbunătățită în materie de mediu a produselor și a proceselor de producție.

3.8.4 În ceea ce privește strategia politicii pentru prevenirea și reducerea integrată a poluării (IPP), o importanță deosebită trebuie acordată, după cum a subliniat Comitetul în avizul său asupra acestui subiect⁽³³⁾, Directivei-cadru 2005/32/CE privind proiectarea ecologică a produselor consumatoare de energie, care acoperă toate echipamentele consumatoare de energie, fie electrică, fie fosilă, și are ca obiectiv promovarea unui cadru de integrare a aspectelor de mediu în faza de proiectare, pentru numeroase sectoare industriale.

3.8.5 Regulamentul (CE) nr.1907/2006, cunoscut sub numele de REACH — Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals — se va substitui unui număr de aproape 40 de reglementări, creând un sistem unic pentru toate substanțele chimice. În trecut, Comitetul și-a exprimat îngrijorarea⁽³⁴⁾ față de complexitatea și volumul anexelor tehnice.

3.9 Cu privire la măsurile voluntare, există acum instrumente utile, de la acordurile în domeniul mediului și mecanismul european de etichetare ecologică, până la sistemul comunitar de management și audit ecologic (EMAS), la care se adaugă propunerile de prevederi-cadru pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor și crearea a unor „teritorii responsabile din punct de vedere social”.

3.9.1 Planul de acțiune privind **acordurile în domeniul mediului**, prezentat de Comisie în iulie 2002⁽³⁵⁾, și care a fost tema unui aviz CESE⁽³⁶⁾, urmărea să realizeze „o strategie pentru o acțiune coordonată de simplificare a cadrului de reglementare”, în conformitate cu mandatul acordat de Consiliul European de la Lisabona și confirmat la summiturile de la Stockholm, Laeken și Barcelona, pentru a asigura o anumită certitudine juridică și a promova un climat dinamic pentru agenții economice.

3.9.2 În plus, până în 1996, Comisia lansase deja acorduri voluntare de protecție a mediului, cum sunt instrumentele de coreglementare și autoreglementare, care au avantajul de a valorifica abordarea de perspectivă a sectorului industrial și de a oferi soluții eficiente și individualizate de rezolvare a problemelor. Aceste instrumente pot fi folosite mai rapid, îmbunătățesc semnificativ „metodele legislative de a le face mai puțin complexe, mai flexibile, mai apropiate de cetățenii Uniunii și mai ușor de înțeles de către public” și promovează „încheierea de acorduri voluntare de mediu la nivel comunitar”⁽³⁷⁾.

3.9.3 De asemenea, Comitetul dorește să sublinieze că „Comisia va trebui totuși să verifice dacă obiectivele fixate necesită cu adevărat un cadru de reglementare sau dacă este suficientă autoreglementarea sau coreglementarea. Comitetul consideră că, dintre mai multe opțiuni, trebuie aleasă aceea care poate garanta îndeplinirea aceluiași obiective cu mai puține cheltuieli și cu sarcini administrative reduse, și care oferă cea mai mare transparență și cel mai înalt grad de participare părților interesate”⁽³⁸⁾.

3.9.4 În ceea ce privește **eticheta ecologică europeană**, pe care întreprinderile pot să o solicite în temeiul Regulamentului (CE) nr.1980/2000, pentru a promova produse cu un impact mai redus asupra mediului decât al altor produse din aceeași categorie și a oferi consumatorilor informații clare, verificate științific, despre produs, aceasta are un succes clar, care ar putea fi atenuat numai de proliferarea etichetelor comunitare și a etichetelor ecologice naționale suplimentare: „Trimiterea la adoptarea diverselor sisteme de etichetare ecologică (inclusiv declarațiile și auto-certificările ecologice) este privită cu rezerve, dată fiind necesitatea de a prevedea instrumente ulterioare și mecanisme de monitorizare la nivel național pentru a verifica valabilitatea acestora. În legătură cu aceasta, trebuie reamintit că CESE, în avizul pe tema noului regulament privind eticheta ecologică⁽³⁹⁾, și-a exprimat opoziția față de «proliferarea» etichetelor ecologice, deoarece acestea pot crea confuzie pentru consumatori și posibile greșeli de interpretare”⁽⁴⁰⁾.

3.9.5 Comitetul a salutat călduros⁽⁴¹⁾ aplicarea voluntară a sistemului comunitar de management și audit ecologic (EMAS), pe care îl consideră „un instrument folosit pentru realizarea obiectivului principal, acela de promovare a modelelor durabile

⁽³⁵⁾ COM 2002/412 Comunicarea Comisiei privind acordurile în domeniul mediului la nivel comunitar, în cadrul planului de acțiune privind simplificarea și îmbunătățirea cadrului de reglementare.

⁽³⁶⁾ JO C 61, 14.3.2003, raportor: dl Gafo Fernández.

⁽³⁷⁾ JO C 61, 14.3.2003.

⁽³⁸⁾ Avizul exploratoriu CESE 562/2007 fin — INT/347, „Simplificarea cadrului de reglementare în sectorul utilităților”, raportor: dl Iozia.

⁽³⁹⁾ JO C 296, 29.9.1997, p. 77.

⁽⁴⁰⁾ Avizul CESE 925/2001, raportor: dl Pezzini.

⁽⁴¹⁾ JO C 258, 10.9.1999, raportor: dl Pezzini și Avizul CESE 1160/2006 pe tema „Schimbările climatice — rolul societății civile”, raportor: dl Ehnmark.

⁽³¹⁾ JO C 241, 7.10.2002, raportor: dna Sanchez, JO C 241, 7.10.2002.

⁽³²⁾ COM(2005) 667 final.

⁽³³⁾ JO C 117, 30.4.2004, raportor dl Pezzini.

⁽³⁴⁾ JO C 294, 25.11.2005, raportor: dl Braghin.

de producție și consum (dezvoltare)” și „pentru recunoașterea și recompensarea organizațiilor care, în afară de respectarea legislației, își îmbunătățesc constant propriile performanțe ecologice”⁽⁴²⁾. Prin punerea în aplicare a sistemului EMAS, organizațiile individuale și instituțiile experimentează modalități concrete de măsurare și reducere a impactului asupra mediului pe care îl au diferite activități, de exemplu utilizarea energiei și a materiilor prime și călătoriile cu autoturismul, trenul sau avionul⁽⁴³⁾.

3.9.6 Responsabilitatea socială a întreprinderilor, după cum a subliniat de mai multe ori Comitetul⁽⁴⁴⁾, are „o contribuție importantă la realizarea obiectivului strategic definit la summitul de la Lisabona” și nu poate, potrivit Comitetului, să fie dissociată de noțiunea de teritorii responsabile din punct de vedere social și de guvernanță teritorială a mutațiilor industriale prin „crearea și dezvoltarea de noi întreprinderi, de noi profiluri industriale și de locuri de muncă mai multe și mai bune, menținând modelul social european⁽⁴⁵⁾ orientat spre o economie bazată pe cunoaștere” și printr-o abordare teritorială integrată care să încurajeze „optimizarea protecției mediului în timpul mutațiilor economice și industriale”⁽⁴⁶⁾. În perioada 2000-2005, cheltuielile UE pentru protecția mediului au ajuns la o medie anuală de 1,7 % din valoarea adăugată a industriei⁽⁴⁷⁾.

3.9.7 Integrarea aspectelor de mediu în standardizarea europeană a fost tratată în mai multe avize CESE⁽⁴⁸⁾, în care Comitetul afirma că „este convins de necesitatea de a accelera procesul de standardizare, fără totuși a-l face mai greoi, pentru a garanta astfel dezvoltarea și calitatea ridicată în toate domeniile pieței interne, inclusiv în cel al mediului. Obiectivul este de a face procesul eficient și necostisitor și de a micșora dimensiunea birocratică, construind, în același timp, capacitatea instituțională a statelor membre, ca măsură pregătitoare”.

3.9.8 Comitetul reamintește necesitatea compatibilității între reglementările de mediu obligatorii și standardele tehnice fără caracter obligatoriu, care rezultă dintr-o mai mare conștientizare a considerațiilor de mediu și de calitate; în afară de aceasta, este necesar să se promoveze coduri de conduită mai flexibile, care să ducă la procese de standardizare ecologice pentru întreprinderilor și în special IMM-uri.

⁽⁴²⁾ Membrii CESE au solicitat în repetate rânduri ca sediul Comitetului să fie certificat EMAS, astfel cum a propus Comisia pentru propriile sale clădiri.

⁽⁴³⁾ JO C 318, 23.12.2006 pe tema „Schimbările climatice — rolul societății civile”, raportor dl Ehnmark.

⁽⁴⁴⁾ JO C 169, 6.7.1992 privind Cartea verde „Promovarea unui cadru european pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor”, raportor: dna Hornung-Draus, dna Engelen-Kefer and dl Hoffelt; JO C 223, 31.8.2005 pe tema „Informarea și instrumentele de măsură a RSC într-o economie globalizată”, raportor: dna Pichenot; JO C 325, 30.12.2006 pe tema „Punerea în aplicare a parteneriatului pentru creștere economică și creare de locuri de muncă: să facem din Europa un pol de excelență pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor”, raportor: dna Pichenot.

⁽⁴⁵⁾ JO C 185, 8.8.2006, raportor: dl Ehnmark.

⁽⁴⁶⁾ JO C 318, 23.12.2006 pe tema „Guvernarea teritorială a mutațiilor industriale: rolul partenerilor sociali și contribuția la Programul pentru competitivitate și inovare” (aviz din proprie inițiativă), raportor: dl Pezzini și dl Gibillieri.

⁽⁴⁷⁾ Valoarea adăugată brută a industriei este astăzi 22 % din PIB (71 % servicii, 5 % construcții și 2 % agricultură), sursă: EUROSTAT.

⁽⁴⁸⁾ Din 29.11.2001; JO C 117, 30.4.2004 și JO C 74, 23.3.2005, raportor: dl Pezzini.

3.9.9 Comitetul consideră că este deosebit de important să alinieze detaliile contractelor de **achiziții publice** la cerințele de protecție a mediului și de durabilitate, atât în lucrările publice și concesiuni, cât și în „sectoarele excluse”.

4. Observații generale

4.1 Comitetul consideră că, dată fiind interconexiunea existentă între competitivitate, energie și problemele de mediu, acestea având un impact semnificativ în special asupra multor industrii de produse de bază și intermediare și necesitând, prin urmare, ajustări structurale majore ale industriei prelucrătoare, este necesară o abordare strâns coordonată și integrată a mai multor politici și instrumente, la diferite niveluri, însoțită de un efort de simplificare a procedurilor și de reducere continuă a birocrăției, în special pentru IMM-uri.

4.2 Comitetul consideră că, pentru a garanta coerența inițiativelor individuale, îmbunătățind, în același timp, durabilitatea și competitivitatea, este nevoie de:

- participarea echilibrată a tuturor părților interesate, cu obiectivul de creare a unui cadru de reglementare stabil și previzibil, în care competitivitatea, energia și mediul sunt strâns legate;
- un echilibru just între standardizare, reglementare și autoreglementarea voluntară;
- mecanisme de sprijin pentru încurajarea ajustărilor structurale și cercetări pentru noi tehnologii curate și competitive;
- formarea și recalificarea pentru întreprinderi, atât a cadrelor de conducere, cât și a lucrătorilor, pentru a continua schimbările industriale durabile, care pot crea noi locuri de muncă și un nou potențial de competitivitate;
- o evaluare sistematică *ex ante* și *ex post* a impactului instrumentelor și politicilor de reglementare și voluntare, pentru garantarea coerenței, eficacității și durabilității;
- o mai mare implicare a consumatorilor, producătorilor și distribuitorilor, atât în amonte, în faza de proiectare, cât și în aval, în faza de monitorizare și evaluare a punerii în aplicare și a respectării normele de aplicare;
- protejarea pieței unice europene, pentru a asigura condiții de piață echitabile, reale și verificate, inclusiv în ceea ce privește standardele de protecție a mediului, la nivel intern și internațional.

4.3 Măsurile de integrare a considerentelor de mediu în activitățile industriale au avut rezultate importante, contribuind la realizarea în Uniunea Europeană a unei reduceri de 11 % a emisiilor de dioxid de carbon produse de industrie în perioada 1985-2000, în timp ce producția acestui sector a crescut, în aceeași perioadă, cu 31 %⁽⁴⁹⁾. În plus, se constată că industria prelucrătoare a fost complet separată de generarea emisiilor de gaze acide și precursori de ozon și relativ separată de folosirea de energie și materii prime.

⁽⁴⁹⁾ Cf. EIPRO, Comisia, CCC, mai 2006.

4.4 Comitetul își exprimă convingerea că protecția mediului poate oferi noi posibilități de dialog între partenerii sociali și societatea civilă — atât la nivel interprofesional, cât și la nivel sectorial, în vederea lansării unor procese durabile de mutații industriale.

4.5 Trebuie alocate mai multe resurse cercetării și proiectării, pentru a rezolva problemele la sursă și a menține un nivel înalt de productivitate și de ocupare a forței de muncă, în loc să se recurgă la comercializarea cotelor de emisii, fără a se rezolva problemele reale.

4.5.1 Comitetul consideră că utilizarea unei viziuni pe termen lung și a unor foi de parcurs pentru a răspunde problemelor pe care le ridică obiectivele de mediu facilitează — așa cum se întâmplă în cazul Platformei europene a oțelului — ajustarea și coordonarea instrumentelor și resurselor disponibile, pentru a valorifica la maximum accesul la excelența științifică și la know-how-ul tehnic.

4.5.2 Legislația internă ce transpune directivele și regulamentele europene ar trebui să ofere diverse stimulente pentru a încuraja o nouă abordare a proiectării produselor, astfel încât reciclarea acestora să devină mai eficientă.

4.6 Politicile privind competitivitatea, energia și mediul sunt strâns legate și au un impact semnificativ, în special în multe industrii prelucrătoare de bază și intermediare.

4.7 Sprijinirea unui sector industrial durabil necesită participarea echilibrată a tuturor părților interesate, pentru a crea un cadru de reglementare stabil și previzibil, în care competitivitatea, energia și mediul să evolueze împreună. Temele care trebuie abordate cuprind:

- aplicarea concretă a principiilor unei mai bune reglementări;
- schimbările climatice, în special sistemul de comercializare a cotelor de emisii;
- inițiativele care promovează eficiența energetică și sursele regenerabile;
- funcționarea pieței energiei, în special a pieței electricității;
- punerea în aplicare a strategiei tematice privind prevenirea și reciclarea deșeurilor și a legislației aferente;

— îmbunătățirea eficienței resurselor și adoptarea tehnologiilor de mediu și a altor tehnologii inovatoare.

4.8 Cu privire la politicile de mediu destinate „serviciilor publice locale”, precum calitatea aerului și parcurile municipale, este evident că schimbările în „calitatea mediului” au consecințe locale considerabile din punctul de vedere al prețului locuințelor, ocupării forței de muncă, implicării claselor sociale mai puțin înstărite în deciziile de protecție a mediului și, în cele din urmă, al capacității lor de a aplica standardele de eficiență pentru a economisi energia.

4.8.1 În ceea ce privește ocuparea forței de muncă, în timp ce locurile de muncă uzate moral sunt în mare parte înlocuite de locuri de muncă din sectoarele public și privat, sectorul terțiar necesită un uriaș program de formare pentru a reorienta profilurile profesionale către o abordare ecologistă, și o strategie europeană pentru mobilitate durabilă.

4.9 Pentru a consolida impactul pozitiv și eficiența măsurilor de protecție a mediului, Comitetul consideră că este necesar să se asigure o dimensiune internațională acțiunilor comunitare de coordonare. Este important ca Europa să poată asigura maxima angajare la nivel global și respectarea cerințelor de protecție a mediului, inclusiv prin inserarea în acordurile negociate a unor clauze corespunzătoare de respectare a protecției mediului. În special normele comerțului internațional ar trebui să țină seama nu numai de dumpingul ⁽⁵⁰⁾ social, ci și de cel ecologic și să încurajeze transferurile de tehnologie ecologică și aplicarea ecoinovațiilor la nivel global ⁽⁵¹⁾.

4.10 În acest sens, este necesar să se încurajeze și să se sprijine inițiativele de definire a unor foi de parcurs ambițioase, dar realizabile, pentru a crea etaloane sectoriale internaționale de eficiență energetică și pentru reducerea emisiilor dăunătoare, pe baza celor mai bune tehnologii disponibile (BAT ⁽⁵²⁾).

4.11 Uniunea Europeană trebuie să insiste pe lângă țările industrializate și pe lângă țările mari cu economie emergentă — în special China și India — pentru căutarea de noi căi de dezvoltare durabilă pentru toate țările. Aceasta ar putea implica remodelarea politicii de dezvoltare comunitare ⁽⁵³⁾.

Bruxelles, 12 decembrie 2007

Președintele

Comitetului Economic și Social European

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁵⁰⁾ Cf. Cartea verde privind ameliorarea practicilor de dezmembrare a navelor, COM(2007) 269 din 22 mai 2007.

⁽⁵¹⁾ Concluziile Consiliului privind un nou impuls dat politicii UE în domeniul mediului, 28.6.2007.

⁽⁵²⁾ BAT = Best Available Technologies.

⁽⁵³⁾ A se vedea studiile de impact privind durabilitatea (SIA) din cadrul negocierilor EPA cu țările ACP (cf. Avizului exploratoriu REX/189 — JO C 65, 17.3.2006, raportor: dl Pezzini, coraportor: dl Dantin).